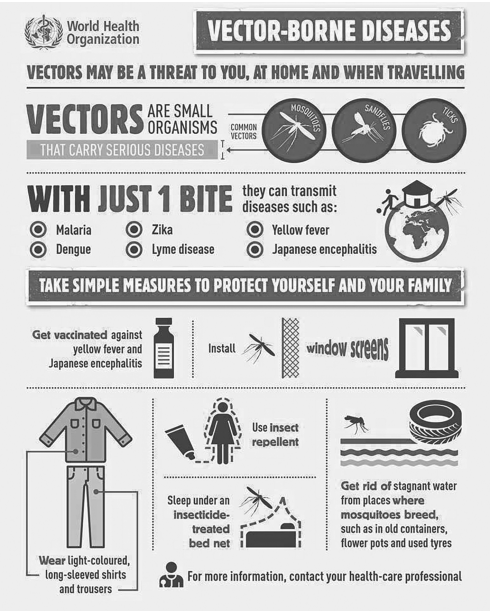
dịch đặc biệt, truyền thông trên truyền hình, trên báo…đều không đủ bởi vì chúng chỉ tạo ra những mối quan tâm nhất thời cho cộng đồng. Việc giáo dục sức khỏe ở các Trạm Y tế xã và các bệnh viện nhỏ là rất tốt nhưng lại một lần nữa, không phải tất cả mọi người đều hưởng lợi từ nó mọi lúc. Một phương án tốt là in ra những tờ rơi nhỏ gọn với những thông tin thiết yếu và gửi định kỳ tới tất cả các hộ gia đình. Họ có thể lưu trữ và đọc bất kì lúc nào. Với những gia đình có thể truy cập Internet, Bộ Y tế cần phải cung cấp những thông tin đáng tin cậy và *dễ thực hành* trên một địa chỉ website. Hiện nay, những thông tin về sức khỏe trên Internet thường rất khó hiểu, không đáng tin cậy và phần lớn bị chi phối bởi nhiều công ty thương mại. Với riêng bệnh sốt xuất huyết, khác với tất cả các bệnh khác, đây là phương án đặc biệt quan trọng và sự tham gia mạnh mẽ và kịp thời của người dân hiện tại có vẻ vẫn là cách duy nhất để kiểm soát các chủng bệnh này

(3) Đây là vấn đề thuộc về việc đào tạo bác sĩ. Giải pháp là cải thiện các môn học trong ngành Y, đặc biệt là trong 6 năm đầu (Vấn đề này thuộc lĩnh vực Y học!).

Nói về phương án hai thì rất nhiều các cán bộ y tế của Việt Nam thường đổ lỗi cho sự thiếu ý thức của người dân là nguyên nhân gây ra bùng phát các dịch bệnh.

Thật khó mà đổ lỗi cho người dân về việc thiếu nhận thức, không chỉ đối với các bệnh nhiễm khuẩn mà cả với rất nhiều các vấn đề sức khỏe khác. Việc nâng cao nhận thức của họ thuộc về trách nhiệm của những cơ quan chuyên trách, không chỉ là những cơ sở trực thuộc Bộ Y tế ở tất cả các cấp mà còn bởi nhiều hiệp hội và các sáng kiến của người dân. Nhiều quốc gia, như Đức chẳng hạn, có một cơ quan đặc biệt được tài trợ bởi ngân sách để làm việc này.

Ở Việt Nam hiện nay, không phải là các bệnh nhiễm khuẩn mà chính là các bệnh không nhiễm khuẩn mới ảnh hưởng chính đến sinh mạng người dân như tim, mạch, tiểu đường, ung thư… Cứ 10 người tử vong thì 7 người là do các bệnh này. Việc phòng những bệnh này ở Việt Nam, theo ông là đã đủ tốt?

Tờ rơi phòng bệnh sốt xuất huyết của tổ chức Y tế Thế giới WHO.

Có câu tục ngữ "Phòng bệnh còn hơn chữa bệnh". Tuy nhiên, "Nhiều cán bộ y tế của Việt Nam luôn nghĩ rằng việc phòng bệnh luôn có nghĩa là phòng bệnh nhiễm khuẩn.Tôi thực sự nghĩ rằng Việt Nam làm chưa tốt việc phòng các bệnh không truyền nhiễm. Những cách phòng bệnh quan trọng nhất là bảo đảm một môi trường sống trong lành và thúc đẩy chế độ dinh dưỡng khỏe mạnh. Cũng có những cách khác hiện đang được biết đến rộng rãi như sàng lọc (phát hiện sớm bệnh) và gần đây là phương pháp đoán nhận gene (gene prediction) và tư vấn di truyền học (genetic counselling). Phòng bệnh đối với những bệnh không truyền nhiễm là vấn đề kinh điển của Y tế công cộng. Nhưng hãy để ý những gì tôi vừa nói trong những câu hỏi trước, cần nhớ rằng việc phòng bệnh nhiễm khuẩn và không truyền nhiễm là hai lĩnh vực hoạt toàn khác nhau đòi hỏi những công cụ và phương pháp khoa học khác nhau. Ngoài ra còn có những bệnh không rõ nguyên nhân. Một vài trong đó không thể phòng bệnh và một số khác thì không thể chữa trị.

Thực ra tôi thấy khi nhắc đến Y tế công cộng, người ta chỉ nghĩ đến hoạt động "phòng bệnh". Ở Việt Nam rất rất ít khi dùng khái niệm Y tế công cộng mà thường chỉ dùng khái niệm Y tế dự phòng, thậm chí có cả chức danh Bác sĩ Y học dự phòng. Có những hoạt động nào của Y tế công cộng mà chúng ta đang bỏ quên hay không?

Y tế công cộng bao gồm rất nhiều nội dung. Tôi đã đề cập đến một vài trong số đó. Hai câu hỏi đầu tiên chính là về phần "Giáo dục sức khỏe" và trong câu hỏi thứ ba tôi có nhắc đến "Sức khỏe môi trường" và "Sức khỏe dinh dưỡng". Trong giải pháp thứ nhất của câu hỏi đầu tiên có xuất hiện khái niệm "Kế hoạch sức khỏe" và "Quản lý sức khỏe". Còn có rất nhiều nội dung khác trong Y tế công cộng như "Y tế sức khỏe" bao gồm Bảo hiểm y tế, "Những điều kiện kinh tế - xã hội của sức khỏe", "Nhân học Y tế", "Dịch tễ học lâm sàng". Phòng bệnh, cũng là một phần của Y tế công cộng nhưng nó liên quan và sử dụng công cụ của nhiều nội dung khác trong Y tế công cộng.

Tôi thực sự nghĩ rằng có nhiều